

RAZISKOVALNA NALOGA

GLEDALIŠKA MASKA

AVTORICI:

EMA ŠTARKL, 9.b

ANA ZDOLŠEK, 9.b

MENTOR:

URH KODRE, prof. lik. um.

KAZALO

KAZALO	2
KAZALO SLIK	3
ZAHVALA.....	3
IZVLEČEK, KLJUČNE BESEDE.....	5
POVZETEK	5
1 UVOD	6
1.1 HIPOTEZE	6
1.2 RAZISKOVALNE METODE	6
2 O GLEDALIŠČU IN BARVAH	7
3 TRI ZAHTEVNOSTI LIČENJA	9
3.1 PRVA STOPNJA - OSEBNO LIČENJE	9
3.2 DRUGA STOPNJA - AMATERSKO GLEDALIŠČE	13
3.3 TRETJA STOPNJA - PROFESIONALNO GLEDALIŠČE.....	17
4 PREVERJANJE HIPOTEZ	23
5 ZAKLJUČEK.....	28
VIRI IN LITERATURA	29
PRILOGA	30

KAZALO SLIK

Slika 1: Siva in barvna lestvica.....	7
Slika 2: Izdelki na sejmu.....	10
Slika 3: Sejmišče.....	10
Slika 4: Nanašanje pudra.....	10
Slika 5: Odprto naličeno oko.....	11
Slika 6: Lasnica.....	11
Slika 7: Navijalec za lase.....	11
Slika 8: Preobrazba moškega v žensko I.....	14
Slika 9: Preobrazba moškega v žensko II.....	14
Slika 10: Preobrazba moškega v žensko III.....	15
Slika 11: Preobrazba moškega v žensko IV.....	15
Slika 12: Pripomočki za urejanje frizure.....	15
Slika 13: Igralka se liči.....	18
Slika 14: Igralec se brije.....	18
Slika 15: Lasje med pranjem.....	18
Slika 16: Lasje med spenjanjem.....	19
Slika 17: Spleteni lasje.....	19
Slika 18: Samostojno ličenje.....	19
Slika 19: Urejanje moške frizure.....	20
Slika 20: Raznobarvne lasulje.....	20
Slika 21: Maska za rane.....	20
Slika 22: Obraznarana in muhe.....	21
Slika 23: Umetni piercingi.....	21

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Uporabljanje ličil.....	23
Graf 2: Pogostost uporabljanja ličil.....	24
Graf 3: Pogostost našemljenosti za pusta.....	24
Graf 4: Starost anketiraih.....	25

ZAHVALA

Raziskovalno nalogo sva pripravili s pomočjo mentorja g. Urha Kodreta, prof. likovne vzgoje, za kar se mu iskreno zahvaljujema.

Najlepša hvala članom slovenskega ljudskega gledališča Celje in članom Kulturno umetniškega društva "Zarja" Trnovlje Celje, ker so prenašali najino radovednost in in z nama nesebično delili informacije.

Zahvaljujema se vsem učenkam OŠ Lava, ki so izpolnile anketo.

Zahvaljujema se tudi družini in prijateljem, predvsem Timu, za podporo in pomoč pri izdelavi raziskovalne naloge.

Prav tako se zahvaljujema gospe ravnateljici in učiteljem, ki so nama pomagali pri izdelavi raziskovalne naloge.

Zahvaljujema se komisiji za pregled dela.

IZVLEČEK, KLJUČNE BESEDE

Ključne besede: gledališče, ličenje, gledališka maska, profesionalno gledališče, amatersko gledališče.

POVZETEK

Avtorici: Ema Štarkl in Ana Zdolšek

Mentor: Urh Kodre

Naslov najine raziskovalne naloge je Gledališka maska. S pomočjo ankete, intervjuja in terenskega raziskovanja sva ugotovili, da je gledališka maska v profesionalnem gledališču najbolj dovršena oblika ličenja. V vseh vidikih primerjave prekaša tako masko, ki nastaja v amaterskih gledališčih, kot tudi osebno ličenje. Osebno ličenje je razširjeno med mladimi, saj ga občasno uporablja več kot polovica deklet starih od 12-15 let. Zelo zgodaj se spoznajo z praktično vsemi osnovnimi pripomočki za ličenje. Pot, ki jo mora prehoditi vrhunski masker pa je dolga, saj so potrebna leta izobraževanj in izkušenj za izdelavo vrhunske gledališke maske.

1 UVOD

V raziskovalni nalogi sva primerjali tri različno zahtevne načine ličenja. Od najbolj preprostega osebnega ličenja, ki ga opravi vsaka ženska sama, preko gledališke maske v amaterskem gledališču, do najbolj zahtevnega ličenja v profesionalnem gledališču. Medsebojno sva primerjali vsa tri področja in prišli do zanimivih spoznanj. Za lažje raziskovanje sva si postavili tri hipoteze.

1.1 HIPOTEZE

1. Osebno ličenje je manj zahtevno kot gledališka maska.
2. V profesionalnem gledališču je gledališka maska bolj dovršena kot v amaterskem gledališču.
3. Učenke že v osnovni šoli uporabljajo ličila

1.2 RAZISKOVALNE METODE

Težko je raziskovati gledališko masko zgolj iz knjig. Odločili sva se za praktičen pristop in sva si v živo ogledali čim več dela maskerjev in maskerk tako v amaterskem kot tudi v profesionalnem gledališču. Udeležili sva se sejma ličenja in kozmetike, kjer sva dobili veliko uporabnih informacij. Pridobljene informacije in vtise sva medsebojno primerjali, jih ovrednotili z podeljevanjem »šmink« in poskušali z njimi potrditi raziskovalne hipoteze.

Razširjenost ličenja med mladimi sva raziskali z anketo, katere rezultati so nama dali odgovor na tretjo zastavljeno hipotezo.

Posebaj sva opisali področje barv, saj so barve in njihova pravila osnova vsake dobre gledališke maske.

Avtorici vseh fotografij sva sami.

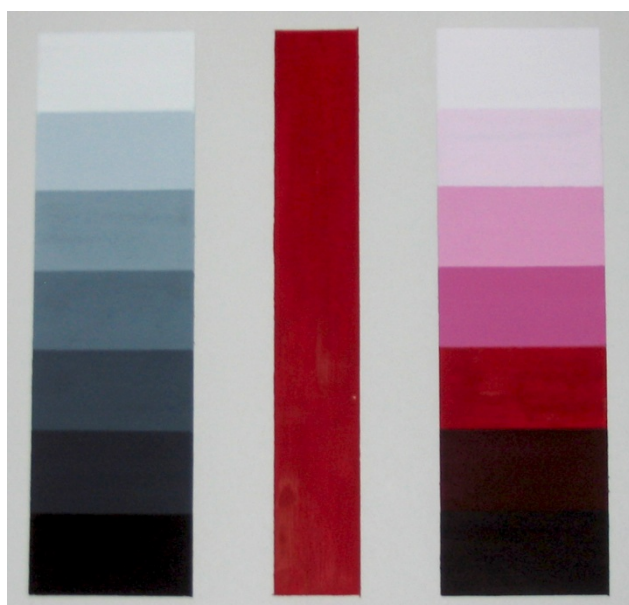
2 O GLEDALIŠČU IN BARVAH

BARVE

Pri ličenju so barve izjemno pomembne, zato mora vsak masker poznati vsaj osnovne zakonitosti, ki veljajo pri kombiniranju in mešanju barv.

Barva je lastnost svetlobe, ki jo človek zaznava, je posledica odbijanja in vpijanja svetlobe v snovi, ne pa dejanska lastnost predmetov. Torej, če ni svetlobe, ni barv. Če predmeti odbijejo vse svetlobne žarke, so beli, če pa vse vpijejo, so črni. V tem smislu črna in bela barva sploh nista pravi barvi.

Barve so praški in tekočine. Pri ličenju uporabljamo tako prašnate (pudri) kot tudi tekoče barve (maskare). Barve so lahko **naravne** (pridobljenje iz mineralov in rastlin) ali pa **umetne** (sintetične).

Slika 1: Siva in barvna lestvica.

BARVNA HARMONIJA

Beseda **harmonija** je latinskega izvora (harmonia) in pomeni **ubranost, podobnost ali sorodnost**. Gre za sorodnost sestavin po eni ali več lastnostih. Včasih pri ličenju želimo doseči harmonijo barv na obrazu, včasih pa nasprotje ali kontrast.

O harmoniji barv govorimo tudi v skupini barvnih odtenkov, ki nastanejo z mešanjem dveh barv. Na primer, med rumeno in modro se meša vrsta zelenih odtenkov, med rumeno in rdečo vrsta oranžnih, med rdečo in modro pa vrsta vijoličastih odtenkov.

BARVNA NASPROTJA – KONTRASTI

Beseda **kontrast** je latinskega izvora (contra = nasproti) in pomeni **različnost, nasprotje**. Primerjave različnih lastnosti srečujemo v vsakdanjem življenju in ugotavljamo nasprotja, na primer debel – suh, lep – grd, vesel – žalosten, jasen – oblačen,... Iz teh zgledov lahko sklepamo, da gre pri nasprotjih (kontrastih) za izrazite, nenavadne, ostre razlike, ki pa jih je mogoče primerjati. Znane so gledališke maske, kjer je pol obraza veselega, pol pa žalostnega.

GLEDALIŠKA MASKA

Ena od glavnih sestavin sodobnega gledališča sta tudi gledališka maska in ličenje. Maska pomeni predelavo obraza po delih ali v celoti z različnimi pripomočki kot so lasulje, brade, razne šminke. Z njihovo pomočjo poudarimo dramtizacijo obraza. Obraz z masko mora še vedno igrati, le da drugače kot brez nje, saj jo mora upoštevati pri igranju.

Glavne sestavine gledališča lahko razdelimo v naslednje kategorije:

- ideja
- tema
- zgodba
- besedilo
- scenografija
- kostumografija
- maska in ličenje**
- glasbena oprema
- koreografija
- posebni učinki
- drugo

3 TRI ZAHTEVNOSTI LIČENJA

3.1 PRVA STOPNJA - OSEBNO LIČENJE

Ličila so pripomočki, ki jih uporabljamo za to, da z njimi poudarjamo, korigiramo ali popravimo videz obraza, vratu in rok, včasih tudi kože celega telesa. Veda, ki se ukvarja z ličili se imenuje **kozmetologija**. Beseda kozmetologija izhaja iz grških besed **kosmetikos** (kozmetika) in **logos** (nauk, veda). Kozmetologija je veda, ki preučuje izdelavo kozmetičnih izdelkov in njihove učinke na telo, z namenom, da ohranimo telo lepo in zdravo in da zakrijemo manjše pomanjkljivosti. Maskerji v profesionalnih gledališčih so običajno izobraženi iz tega področja, običajni uporabniki in uporabnice ličil pa ne.

Dnevni make up je lahko pisan, drzen ali pa nežen, romantičen ali lahкотen. Kot pri vsakem ličenju je tudi tu pomembno, da se ličenje sklada s stilom in frizuro, najpomembnejše pa je, da ga znamo nositi. Ravnamo se v skladu z reko "manj je več".

SEJEM FRIZERSTVA IN KOZMETIKE CELJE

Obiskali sva sejem Frizerstvo in kozmetika v Celju. Na začetku sva bili malce izgubljeni, nato pa nama je pomoč ponudila prijazna italijanska maskerka, ki je zaposlena pri podjetju Dorine Forti, ki se ukvarja z make up-om.

Imeli sva malce težav pri sporazumevanju, vendar nama je vseeno odgovorila na nekaj vprašanj.

Kaj je najpomembnejše pri gledališki maski?

- Zelo pomembno je pretiravanje. Kadar delamo takšno gledališko masko, da je potrebna poslikava celega obraza, so najpomembnejše obrvi, saj nam predstavijo karakter lika, njegovo voljo. Ne smemo pozabiti na poudarjene ustnice.

Kdo odloči kako bo maska izgledala?

- Pomembno je, da si masker najprej ogleda predstavo in spozna like. Nato se z igralcem pogovori o vlogi in se skupaj odločita, kako bo izgledala maska. Nato se z igralcem pogovori o vlogi in se skupaj odločita, kako bo izgledala maska. Maska je odvisna tudi od zvrsti gledališke igri. Pomembno je, da se maska na obrazu ujema z obleko. Maska je odvisna tudi od zvrsti gledališke igre.

Kako dolgo že vi delate v gledališču?

- Jaz sicer še nisem zaposlena v gledališču, ampak delam kot pripravnica v enem od treh glavnih gledališč v Trstu.

Slika 2: Izdelki na sejmu.

Slika 3: Sejmišče.

Slika 4: Nanašanje pudra.

Slika 5: Odprto naličeno oko.

Slika 6: Lasnica.

Slika 7: Navijalec za lase.

OSEBNO LIČENJE

Za vsako stopnjo ličenja (osebno ličenje, amatersko gledališče, profesionalno gledališče), ki sva ga raziskovali, sva izdelali preglednico, v kateri sva prikazali kako zahtevno se nama je zdelo posamezno področje ličenja. Osebno ličenje je na vseh področjih dobilo najnižjo oceno zahtevnosti. Kot sva pozneje izvedeli v anketi, ga enkrat na teden uporablja več kot polovica 12-15 letnic.

3.2 DRUGA STOPNJA - AMATERSKO GLEDALIŠČE

Gledališki amaterizem je ena izmed najbolj množičnih ustvarjalnosti ljubiteljske kulture in ima dolgo tradicijo; vključuje odrasle, mladinske in otroške gledališke, recitatorske, lutkovne skupine in krožke ter amaterska gledališča.

Kulturno umetniško društvo "Zarja" Trnovlje Celje je vodilni ljubiteljski gledališki ansambel v Mestni občini Celje s stalnim delovanjem in z več kot 70-letno tradicijo umetniškega ustvarjanja. Vsako leto oz. sezono pripravijo najmanj eno predstavo za odrasle in po eno otroško in mladinsko predstavo. Stalnica pa so že več let tudi tako imenovana Novačanova gledališka srečanja, festival tekmovalne narave, na katerem se predstavijo najrazličnejše gledališke skupine iz Slovenije pa tudi tujine. Za svoje delo so prijeli že številna skupinska in individualna priznanja ter nagrade.

Obiskali sva gledališki ansambel Zarja in opravili intervju z njihovo maskerko in si nato ogledali gledališko igro Limonada slovenica.

Kakšne materiale uporabljate za gledališko masko?

- Uporabljamo zelo kvalitetne materiale. Najpogostejša preprosta maska v gledališču je šminka, zato uporabljamo takšne šminke, ki preprečujejo prenašanje herpesa in drugih virusnih okužb. Za obraz uporabljamo profesionalne barve in podlage (pudri).

Kje ste se vi izšolali za to delo?

- Ker v Sloveniji nimamo šolskega programa za gledališkega maskerja (imamo le šolanje za vižazista), je potrebno šolanje v tujini. Največ maskerjev se uči v nam najbližji Italiji.
Sicer pa RTV Slovenija prireja izobraževanja za gledališke maskerje v Ljubljani.

Kako dolgo nastaja gledališka maska?

- Odvisno od lika, ki ga predstavlja. Maska lahko nastaja pet minut ali pa tudi celo uro.

Kakšne oblike mask pa sploh poznamo?

- Maske so lahko samo lasulje ali kostumi, lahko pa so zahtevnejše za izdelavo, kot npr. poslikava obraza. Ne smem pozabiti omeniti, da je pri urejanju igralcev obvezno potrebno uporabljati rokavice in haljo.

Kdo je sploh masker in kakšen človek mora biti?

- Masker ima v gledališču zelo pomembno vlogo, saj si zamisli kako bo predstavljen karakter in ga do podrobnosti uredi (frizura, obraz, make up...). Masker mora biti predvsem iznajdljiv, kreativen in komunikativen človek.

Slika 8: Preobrazba moškega v žensko I.

Zanimivo je, kadar mora moški na odru igrati žensko. Veliko časa vzame priprava na to vlogo.

Igralcu je treba priskrbeti ustrezen kostum, lasuljo in ga ustrezno naličiti. Takšno preobrazba sva tudi midve videli v amaterskem gledališču.

Na fotografiji vidimo igralca, ki se bo preobrazil v žensko.

Slika 9: Preobrazba moškega v žensko II.

Maskerka je igralcu nadela žensko lasuljo, ki še bolj poudari ženski videz.

Maskerka je igralcu uredila tudi ženski make up. Vprašali sva jo, če za moške uporabljajo isti make up kot za ženske in odgovorila je z da.

Slika 10: Preobrazba moškega v žensko III.

Na fotografiji vidimo igralca, preobraženega v žensko na odru. Zanimivo je, kako morajo biti igralci pripravljene odigrati zelo različne vloge.

Slika 11: Preobrazba moškega v žensko IV.

Na fotografiji vidimo lasnice, gumice, pentlje za lase in ostale pripomočke, ki jih maskerji v amaterskem gledališču uporabljajo za urejanje pričesk.

Slika 12: Pripomočki za urejanje frizure.

AMATERSKO GLEDALIŠČE

Ocena zahtevnosti ličenja je pri amaterskem gledališču že narasla na vseh področjih razen pri času porabljenem za ličenje. Potrebno je več znanja, boljša ličila in več pripomočkov kot pri osebno ličenju. Ugotovili sva, da je osebno ličenje pri nekaterih ženskah lahko enako dolgo kot amaterska gledališka maska.

3.3 TRETJA STOPNJA - PROFESIONALNO GLEDALIŠČE

Slovensko ljudsko gledališče Celje je edino profesionalno gledališče v Savinjsko-šaleški regiji. Ustanovljeno je bilo 6. decembra 1950. V SLG Celje lahko predstave spremljamo na dveh prizoriščih, in sicer v Veliki dvorani in na Odrupodrom. Po velikosti Velike dvorane (ki sprejme 360 obiskovalcev) in odra (ta je širok 11,80 m in globok 11,60 m) se SLG Celje uvršča med velika gledališča.

V SLG Celje ustvarjajo vrhunski gledališki ustvarjalci, tako igralci kot režiserji in drugi sodelavci. Umetniški del sestavlja 24 profesionalnih igralcev z akademsko izobrazbo, hišni režiser, stalna dramaturginja, lektor in upravnica, ki skrbi tudi za repertoar gledališča.

Na obisku gledališča sva se pogovarjali z maskerkama gospo Majo Zavec Bekirov in gospo Marjano Sumrak, ki sta igralce ravno pripravljali na prestavo Muhe.

- **Ali si igralci lahko masko naredijo tudi sami?**

Kadar je maska preprosta, kot npr. samo obrvi ali trepalnice, si jo lahko igralci skoraj vedno naredijo sami. Bolj zahtevne maske pa jim prvič naredi masker, kasneje pa se je lahko naučijo tudi sami.

- **Kaj vse mora znati masker?**

Masker mora v splošnem obvladati vse v zvezi s frizuro in make up-om.

- **Kako dolgo nastaja ena maska?**

V profesionalnem gledališču vsaka maska nastaja vsaj pol ure, saj mora biti narejena popolno. Če je maska zahtevnejša lahko nastaja tudi dve uri.

- **Ali se pridejo igralci k vam maskirati že oblečeni v kostume?**

Po navadi igralcem najprej naredimo masko in se nato oblečejo v kostume.

- **Kako dolga je predstava Muhe?**

Predstava Muhe je razdeljena na tri dejanja in v celoti traja tri ure. Igralcem med to predstavo menjamo kostume in maske.

Slika 13: Igralka se liči.

Preden začnemo ličiti oči, se moramo prepričati, da je podlaga na vekah enakomerna. Najprej na veko vse do obrvi naneseemo svetlo mat senco. Barve senc, s katerimi bomo ličili, izberemo glede na barvo oči, las, lahko tudi oblačil. Na notranjem delu veke uporabimo sence, ki se rahlo bleščijo. V kotičkih oči uporabimo nekoliko svetlejšo, saj na ta način dodamo obrazu svetlobo. Na sredino veke naneseemo nekoliko živahnejšo barvo.

Igralci lahko za velik del maske poskrbijo sami. Sami si lahko na primer namažejo obraz običajno ali bolj intenzivno. Tudi oblačijo se lahko sami.

Igralka Pia si na fotografiji sama maže nad očmi.

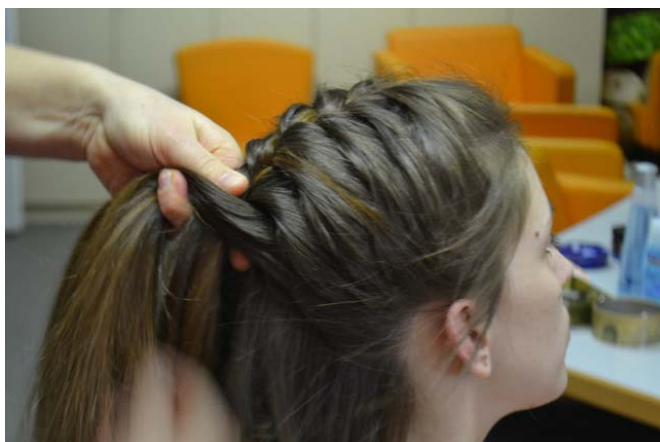
Slika 14: Igralec se brije.

Na fotografiji vidimo kako se igralec sam primerno obrije.

Slika 15: Lasje med pranjem.

Igralki je maskerka oprala lase, jo malo ostrigla in ji kasneje naredila vpleteno kito.

Slika 16: Lasje med spenjanjem.

Na fotografiji vidimo kako maskerka igralki dela vpleteno kito.

Slika 17: Spleteni lasje.

Igralka po končanem friziranju.

Slika 18: Samostojno ličenje.

Igralka na fotografiji ima v laseh lasni vložek in si osnovna ličila nanaša sama. Sledi ličenje strokovnjakinje.

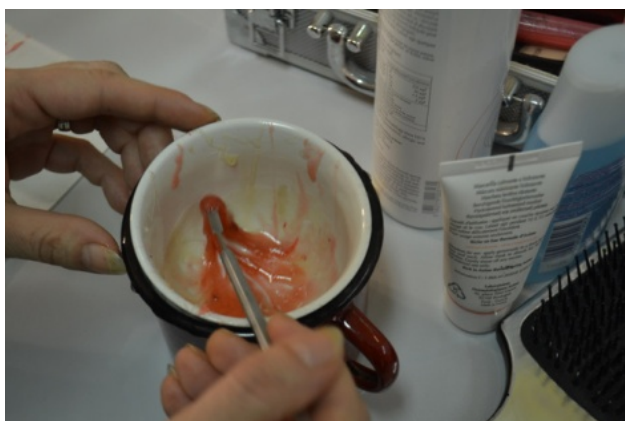
Slika 19: Urejanje moške frizure.

Tudi moškim igralcem uredijo frizure in jih naličijo.

Slika 20. Raznobarvne lasulje.

V SLG Celje hranijo veliko število raznobarvnih lasulj.

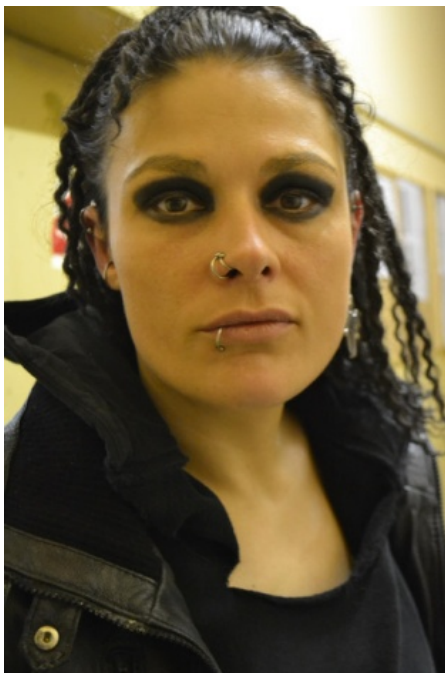
Slika 21: Maska za rane.

Masa za izdelovanje ran se najprej skuha, nato pa se strdi in prilepi na obraz ali druge dele telesa.

Igralcu je maskerka na obraz prilepila rano, na katero so se prilepile umetne muhe. Tudi naslov igre, za katero so se pripravljali, je Muhe.

Slika 22: Obraznarana in muhe.

Umetni piercingi izgledajo kot pravi. Če ne bi vedeli, da so umetni, ne bi niti pomislili na to, da niso.

Slika 23: Umetni piercingi.

Ko veke naličijo do konca, preverijo, ali sta očesi naličeni enakomerno. Obraz je asimetričen, torej tudi očesi nista povsem enaki, zato ob koncu ličenja primerjajo eno in drugo stran ter po potrebi dodajo še nekaj senc. Na ta način zaključijo make up in ustvarijo tako imenovani dramatični pogled.

PROFESIONALNO GLEDALIŠČE

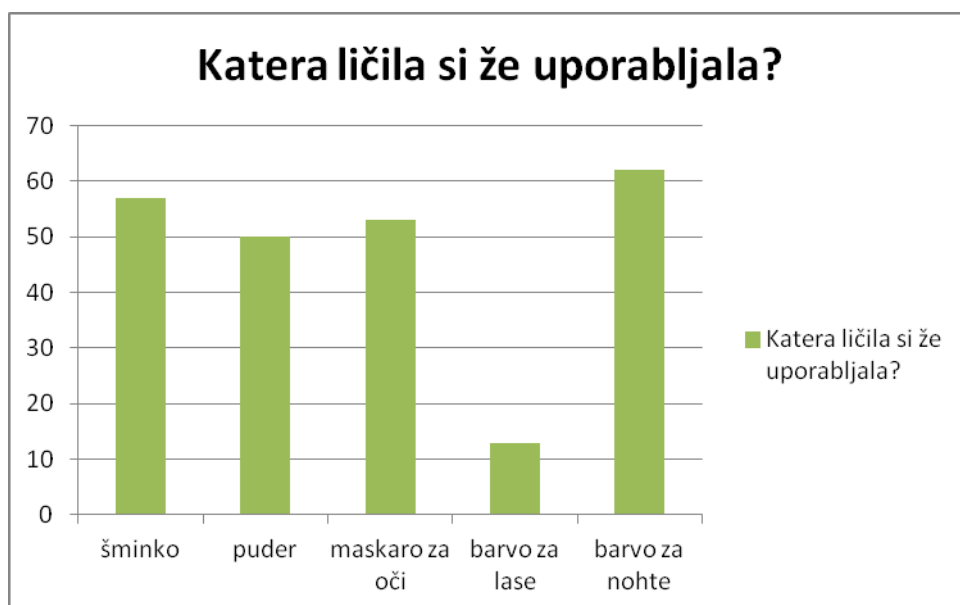

V profesionalnem gledališču je maska na najvišjem nivoju. Na vseh področjih sva podarili pet šmink, kar je najvišja možna ocena. Maskerji so mojstri svojega poklica, ličila so najboljša, končne preobrazbe pa so neverjetne.

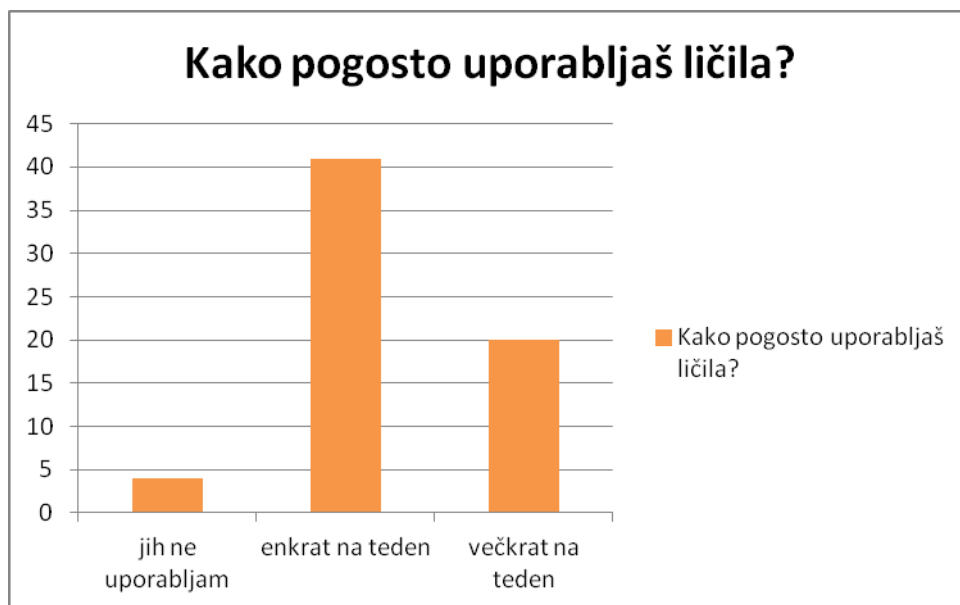
4 PREVERJANJE HIPOTEZ

Hipoteza 1: Učenke že v osnovni šoli uporabljajo ličila.

To hipotezo sva preverili s pomočjo ankete. Izvedle sva jo na naši šoli, sodelovalo je 70 učenk starih od 12 do 15 let.

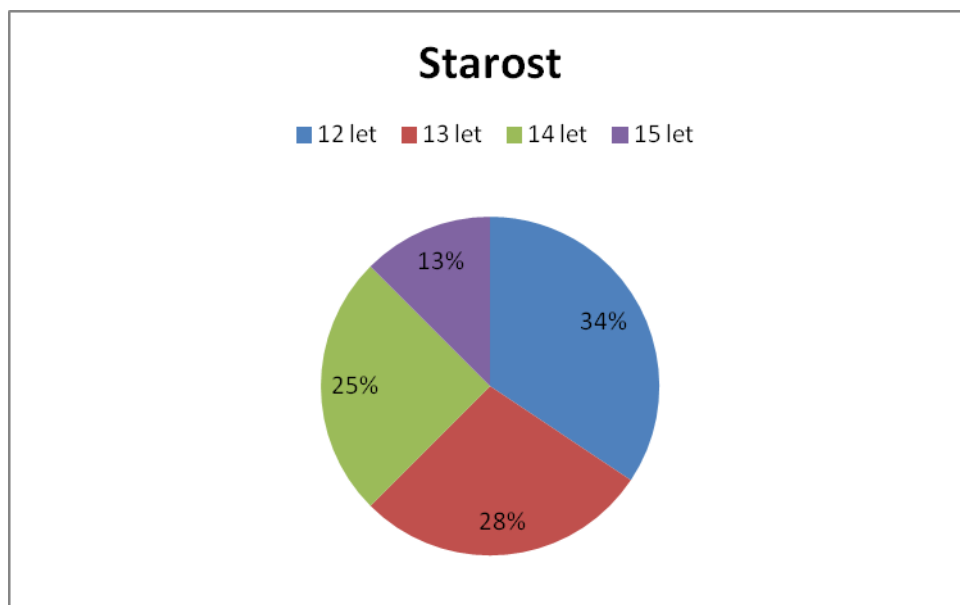
Graf 1: Uporabljanje ličil.

Graf 2: Pogostost uporabljanja ličil.

Graf 3: Pogostost našemljenosti za pusta.

Graf 4: Starost anketiraih.

Hipoteza je bila potrjena, saj je iz rezultatov razvidno, da se enkrat na teden liči več kot polovica učenk. Preizkusile so že praktično vsa ličila, najmanj barvo za lase.

Hipoteza2: Osebno ličenje je manj zahtevno kot gledališka maska.

Osebno ličenje

amatersko gledališče

Pri osebni ličenju sva v vseh kategorijah, razen pri času ličenja, dali nižjo zahtevnost kot pri amaterskem gledališču. Včasih ženske porabimo veliko časa pred ogledalom, tudi za manj zahtevno ličenje. Maskerke so zelo učinkovite pri svojem delu. Tudi ta hipoteza je bila potrjena.

Hipoteza 3: V profesionalnem gledališču je gledališka maska bolj dovršena kot v amaterskem gledališču.

amatersko gledališče

profesionalno gledališče

Ličenje in gledališka maska je v profesionalnem gledališču na najvišjem nivoju. Uporabljajo ogromno različnih pripomočkov, maskerji so vsi zelo izobraženi in imajo ogromno znanja. Gledališka maska lahko nastaja tudi več kot dve uri in popolnoma spremeni igralca. Zato je tudi ta hipoteza potrjena.

5 ZAKLJUČEK

Raziskovanje skrivnosti gledališke maske nama je bilo nadvse všeč. Pokukali sva lahko v zaodrije nastajanja gledaliških predstav in opazovali preobrazbo igralcev iz navadnih ljudi v čisto nove gledališke osebe. V uri ali dveh je bila garderoba polna novih obrazov. Maskerji velikih gledališč so izgledali kot čarovniki, ki čarajo na obrazih igralcev.

Raziskavo sva začeli z osnovnim ličenjem, doma pred ogledalom. Povprašali sva vrstnice o njihovih izkušnjah z ličenjem in ugotovili, da je med mladimi zelo priljubljeno. Nadaljevali sva v amaterskem gledališču, kjer natajajo zelo lepe in dobre gledališke maske. Za konec pa sva spoznali mojstre svojega poklica, maskerje zaposlene v profesionalnem gledališču.

Še enkrat hvala vsem, ki so nama omogočili to nepozabno izkušnjo.

VIRI IN LITERATURA

- Berger, A et.al., 1981: *Gledališki besednjak: Slovensko strokovno izrazje v gledališču, filmu in televiziji*. Ljubljana: Mestno gledališče ljubljansko.
- Ahahačič, D, 1981: *Umetnostna vzgoja : Osnovne gledališke umetnosti*. Ljubljana: MK.
- Lukan, B, 1996: *Gledališki pojmovnik: za mlade*. Maribor: Aristej.
- Tacol, T, 2005: *Likovno izražanje: Učbenik za likovno vzgojo za 9. razred devetletne osnovne šole*. Ljubljana: Debora.
- Tacol, T, 2006: *Likovno izražanje: Učbenik za likovno vzgojo za 8. razred devetletne osnovne šole*. Ljubljana: Debora.

PRILOGA

ANKETA

1. Prosim obkroži katera ličila si že uporabljala:

- a) Šminko
- b) Puder
- c) Maskaro za oči
- d) Barvo za lase
- e) Barvo za nohte

2. Kako pogosto uporabljaš ličila?

- a) Jih ne uporabljam
- b) Enkrat na teden
- c) Večkrat na teden

3. Ali si bila letos našemljena za pusta?

- a) Da
- b) Ne

4. Tvoja starost:

- a) 12
- b) 13
- c) 14
- d) 15